

Uitvoeringsprogramma VTH Gemeente Wijdmeren 2024

HOOFDSTUK 1

1.1 Inleiding

Voor u ligt het Uitvoeringsprogramma VTH gemeente Wijdmeren 2024 (hierna UVP). Dit UVP maakt de Uitvoerings- en handavingsstrategie voor het komend jaar concreet. Daarmee wordt invulling gegeven aan de eisen die de wetgever van het bestuursorgaan vergt in artikel 18.19 van de Omgevingswet juncto paragraaf 13.2.2 en met name artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit.

De uitvoering van de taken Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) van de regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving is ondergebracht bij het team Vergunning, Toezicht en Handhaving. Het gaat om taken in het kader van het omgevingsrecht, zoals een deel van de bouwregels, slopen en asbest, milieu, uitvoeren van werken in de bodem en (soms) het kappen van bomen. Het gaat ook om taken in het kader van de APV, zoals openbare ruimte en openbare orde en bijzondere wetten, zoals bijvoorbeeld de Alcoholwet en de Wet kinderopvang.

De beleidscyclus van de Uitvoerings- en handavingsstrategie (U&H strategie) waar dit UVP op gebaseerd is, beslaat de periode 2024-2025. De beperkte capaciteit/formatie op beleidsmatig en juridisch gebied en het toezicht in het team VTH, maakt dat voor de komende beleidscyclus en de uitvoering er van de vooruitzichten en verwachtingen niet gegarandeerd zijn. In antwoord op de vraag wat we wel en niet moeten en kunnen doen zijn eerder al door het college prioriteiten gesteld en die blijven van toepassing.

Zowel met betrekking tot de U&H strategie als dit UVP zijn de feitelijke praktische gevolgen als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) nog niet in de volle breedte van de werkzaamheden inzichtelijk. Gedurende 2024 en wellicht ook 2025 worden die gevolgen geïnventariseerd. Dit UVP zal daarom vooralsnog beknopter in gaan op de onderscheiden onderdelen van het VTH werkveld dan voorheen.

1.2 Doel van het uitvoeringsplan

Het UVP 2024 vloeit zoals gezegd voort uit de U&H strategie omgevingsrecht gemeente Wijdmeren 2024-2025 en de prioriteiten, de doelen en het beleid zoals vastgesteld in die U&H strategie, vormen daarmee de basis voor dit UVP. Het UVP beoogt de voorgenomen activiteiten, doelen en prioriteiten, die voor het komend jaar zijn vastgesteld, inzichtelijk te maken. Tevens leest u hoe de uitvoering, onder meer qua financiën, personeelsformatie, vastgestelde werkwijzen en kwaliteit, wordt geborgd. Zowel in de U&H strategie en in dit UVP wordt echter uitdrukkelijk een voorbehoud gemaakt over hetgeen kan maar ook vooral wat dus niet langer kan.

Zoals gezegd biedt dit UVP een beknopt inzicht en overzicht van de organisatie, wat er in 2024 op het programma staat en welke doelen er op grond van de U&H strategie worden opgepakt. Nadat de gevolgen van relevante hierna beschreven ontwikkelingen zoals de inwerkingtreding van de Ow en de Wkb geïnventariseerd en geëvalueerd zijn zal in dit UVP dieper ingegaan worden op de diverse activiteiten en projecten. Dit zal naar verwachting in de loop van 2025 wel inzichtelijk gaan worden.

1.3 Relevante ontwikkelingen

De belangrijkste nog spelende ontwikkeling die van invloed is voor dit UVP wordt in de hiernavolgende paragraaf kort beschreven. De gevolgen spelen zowel op organisatorisch als op juridisch en maatschappelijk gebied.

1.3.1 De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Samen met de Ow is de Wkb op 1 januari 2024 in werking getreden. Met dit nieuwe stelsel wordt beoogd meer verantwoording bij marktpartijen neer te leggen. De rol van de gemeente als bevoegd gezag verandert hierdoor gedeeltelijk. De bouwtechnische toets en het toezicht tijdens de bouw worden uitgevoerd door een (gecertificeerd) kwaliteitsborger. De gemeente behoudt wél haar taak voor de planologische beoordeling, welstandstoets en toetsing van de omgevingsveiligheid. Ook blijft de gemeente verantwoordelijk voor toezicht op welstand, monumenten, bestaande bouw (minimumeisen bestaande bouw en gebruikseisen) en voor de handhaving.

Begonnen wordt met bouwwerken die vallen onder de gevolgklasse 1 (eenvoudigere bouwwerken zoals bijvoorbeeld grondgebonden woningen). In de praktijk blijkt dat binnen Wijdmeren de meeste bouwwerken vallen onder gevolgklasse 1, waardoor deze fase de meeste impact zal hebben. Het bouwtechnische gedeelte van het werk valt daarmee weg bij de gemeente, wat invloed heeft op de capaciteit

zowel binnen de organisatie als buiten de organisatie. Later volgt uitbreiding van het systeem naar andere meer complexe bouwwerken die vallen onder de gevolgklasse 2 en 3. Welke invloed de verschuiving van de toets vooraf, naar controle achteraf heeft op de capaciteit gaan we in de loop van 2024 en wellicht in de jaren er na meemaken. Vast staat dat er een verschuiving van de werkzaamheden plaats gaat vinden naar handhaving achteraf. De ervaring leert dat dat in Wijdemeren denklijk (tijdelijk) tot een toename zal gaan leiden.

1.3.2 Organisatieontwikkeling

Eind 2021 heeft de gemeenteraad de burgemeester verzocht de in het rapport van Necker van Naem voorgestelde conclusies met betrekking tot de structuur en ontwikkeling van de organisatie te laten onderzoeken. Met betrekking tot de structuur zijn inmiddels stappen gezet.

De gemeenteraad heeft op 5 oktober 2023 een besluit over de start van de verkenning naar een bestuurlijke fusie genomen. De verkennende gesprekken met omliggende gemeenten zijn gestart. Belangrijkste aanleidingen voor dit besluit zijn de financiële situatie van Wijdemeren, versterking van de slagkracht in complexe opgaven en behouden van de leefbaarheid in onze dorpen. Op basis van de resultaten uit de verkennende gesprekken met de mogelijke fusiepartners wordt een plan uitgewerkt (een herindelingsadvies) waarover de betrokken gemeenteraden vervolgens een definitief besluit tot al dan niet fuseren nemen. Uiteindelijk nemen na advies van de provincie de Tweede en Eerste Kamer een besluit over het herindelingsadvies.

HOOFDSTUK 2. ORGANISATIE

2.1 Samenvatting beschikbare versus benodigde capaciteit

In de U&H strategie zijn daarom ook keuzes gemaakt in prioritering op basis van een risico inschatting. Dit is gedaan omdat het niet realistisch is voldoende capaciteit beschikbaar te hebben om alle taken uitputtend uit te voeren. De prioritering heeft met name gevolgen voor de mate van toezicht en de wijze waarop nu wordt omgegaan met verzoeken om handhaving. Dit heeft vooral te maken met de ontwikkelingen van de organisatie én de inwerkingtreding van de Ow en de Wkb. Op basis van de verwachte aanvragen en vooral de mate van afname daarvan, de genoemde prioritering en ook de kengetallen voor urenbesteding, wordt een inschatting gemaakt van de benodigde capaciteit en vervolgens van de grenzen van wat wel en niet kan.

In deze paragraaf wordt aan de hand van die factoren beschreven hoe de personeelsformatie ten behoeve van de uitvoering en de handhaving en de bij de onderscheiden functies behorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden vastgelegd en geborgd.

Aldus wordt de organisatie zo ingericht dat het college voldoet aan artikel 13.9 van het Omgevingsbesluit. Dat vergt wel dat de keuzes en de prioriteiten die gemaakt zijn vastgelegd moeten zijn.

2.1.1 Hoe ziet het team VTH eruit (beschikbare capaciteit)?

Voor de berekening van het de beschikbare capaciteit binnen het team Vergunningen Toezicht en Handhaving is uitgegaan van de productieve uren, uitgaande van vijf werkdagen per week verminderd met het aantal feestdagen (het meerjarige gemiddelde), vakantiedagen en ziektedagen.

Beschikbare begrote capaciteit Functie	Fte	Benodigde capaciteit bij uitvoeren alle taken
Teammanager	1	1
Juridisch medewerkers	4,42	4,65
Toeziethouder (bouw en handhaving)	3	5,1
Toeziethouder participatiewet	0,83	0,83
Vergunningen	4	6,11
Administratieve ondersteuning	1,78	1,78
Buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) domein 1 +2	4 + 2	4 + 2
Monumenten en archeologie	-	1

2.1.2 Benodigde capaciteit en vacatures

In bovenstaand schema is het aantal beschikbare fte benoemd en het aantal fte dat nodig is wanneer we alle taken goed willen uitvoeren. Een uitdaging hierbij is de moeilijke arbeidsmarkt voor met name toezichthouders, zowel voor vast als extern personeel. Hoe dan ook, daar en boven heeft een berekening in 2023 geresulteerd in een benodigde capaciteit van 5,1 Fte voor 'Toezicht' ondanks de gevolgen van de Wkb en 6,11 Fte voor Vergunningen ondanks uitbreiding van het vergunning vrije ruimte op grond van de Omgevingswet. Voor de Boa taken in de openbare ruimte is er genoeg fte beschikbaar in de

begroting. Door wisselingen en uitval is het ook hier een uitdaging de vacatures te vervullen. Daarbij moet er bij elke nieuwe Boa een procedure doorlopen worden om de juiste bevoegdheden te krijgen. Dit proces kan tot 6 maanden duren. Tot die tijd kan een Boa alleen als toezichthouder optreden en niet als handhaver.

Als gevolg van dit alles zet Wijdmeren de beschikbare capaciteit in op het beheer en de brand- en constructieve veiligheid van de bestaande leefomgeving en op bestemde agrarische- landschappelijke- en natuurwaarden. Anders dan voorgaande jaren richt het toezicht zich noodgedwongen in steeds mindere mate toe op het gebruik van de recreatieve voorzieningen (permanente bewoning op recreatieparken) en wordt in het algemeen een strikte prioritering toegepast.

Voor de (voormalige) woonzorgcentra en agrarische opstallen is de prioritering voor zo ver nodig in positieve zin aangepast. Het gebruik van de agrarische opstallen was nog niet op voorname wijze opgenomen in die prioritering maar het buitengebied van Wijdmeren maakt dat die opstallen in het kader van ondermijnende activiteiten een hoog risico vormen en dus extra aandacht behoeven.

Wijdmeren heeft een groot buitengebied dat hoofdzakelijk bestaat uit natuur met veel open water. Nagenoeg het gehele buitengebied maakt deel uit van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) en het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. De linten in dit buitengebied zijn veelal bebouwd. Een aantal linten heeft hoofdzakelijk een woonfunctie, andere linten een gemengde functie van wonen en werken. Wijdmeren is mede daardoor geen groeigemeente met veel nieuwbouwwitbreidingen. Het toezicht moet in nagenoeg gelijke mate verdeeld worden over de toezichtsvormen objectgericht, wijk- en kerngericht toezicht door met name de Boa's en het vergunningsgericht toezicht. Mede vanwege de invloed op de omgeving van nieuw- en herbouwprojecten in de bestaande linten en aan de randen van de natuurgebieden blijft vergunning gericht toezicht voor zaken verleend vóór 2024 hoogst noodzakelijk om afwijkingen dan wel het bouwen zonder vergunning te voorkomen. Verder spelen klachten van om- en aanwonenden een grote rol in de besteedbare capaciteit. Hiervoor is al aangegeven dat aangenomen wordt dat vanwege het toezicht op grond van de Wkb het aantal verzoeken om handhaving de eerste jaren zal gaan toenemen. De inwoner weet immers (nog) niet op welke wijze de private kwaliteitsborger uitvoering geeft aan deze wijze van toezicht. Gelet op de beschikbare maar beperkte capaciteit en de noodzakelijke inzet op genoemde toezichtsvormen blijft prioritering hoogst noodzakelijk om het vastgestelde ambitieniveau te behouden laat staan te behalen. Daarbij is van belang te realiseren dat anders dan in de voorgaande beleidscyclus niet langer alles zo maar mogelijk is. Verwachtingen dienen zo nodig bijgesteld te worden om de komende jaren naast de reguliere nieuwe zaken ook de bestaande werkvoorraden bij handhaving en het bouwtoezicht weg te kunnen werken.

2.1.3 Monumenten en archeologie (cultureel erfgoed)

Wijdmeren is gelet op het aantal monumenten wettelijk verplicht minimaal 2 medewerkers te hebben die zich bezig houden met cultureel erfgoed. Op dit moment hebben we daarvoor geen capaciteit opgenomen in de begroting. Op grond van de Ow blijven alle activiteiten met betrekking tot het taakveld monumenten vergunning plichtig.

De wettelijke taken behelzen bijvoorbeeld:

- de advisering t.a.v. cultuurhistorische aspecten in het kader van omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving op het gebied van monumenten, cultuurhistorie in omgevingsplannen, beschermde stads- en dorpsgezichten en archeologie.
- Het beoordelen van de aanvraag aan cultuurhistorische, monumentale en archeologische waarde.
- Het toetsen aan de cultuurhistorische waarde uit het omgevingsplan, en de RO-regelgeving in het Ow-stelsel.
- Het maken van cultuurhistorische analyses en waardenstellingen ten aanzien van monumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en cultuurhistorische aspecten (landschap en bebouwing) in het omgevingsplan en het vertalen naar ruimtelijke uitgangspunten.
- Het opstellen van voorschriften voor omgevingsvergunning en de inhoudelijke advisering bij bezwaar en beroep.

HOOFDSTUK 3 WAT GAAN WE DOEN - VERGUNNINGVERLENING

3.1 Doelstellingen

Wijdmeren heeft de ambitie om samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties te werken aan een leefbaar, schoon en veilig Wijdmeren. De gemeente zorgt voor een afgewogen en veilige balans waarbij levendigheid en bedrijvigheid hand in hand gaan.

Voor de U&H strategie hanteert Wijdmeren de volgende doelstellingen:

3.2. Doelstellingen vergunningverlening

- Vergunningen/meldingen afhandelen binnen de (wettelijk) gestelde termijnen. Aanvragers kunnen erop vertrouwen dat zij op tijd een reactie krijgen en vergunningen niet van rechtswege worden verleend.
- Bij vergunningverlening wordt uitgegaan van het principe 'ja, mits', i.p.v. 'nee, tenzij'. Hiermee proberen wij de doelen van de Omgevingswet te halen.
- Aan inwoners en bedrijven geen nadere informatie of onderzoek vragen als de gemeente al over deze gegevens beschikt.
- Vergunningen van een goede kwaliteit en in een begrijpelijke taal opstellen, zodat het naleefverdrag wordt vergroot.
- Pro-actief handelen tijdens de vergunningprocedure.
- Bij afwijking van het omgevingsplan de aanvrager verzoeken om de belangen van burens en omwonenden in beeld te brengen (participatie).
- Minimaal 80% van ingediende bezwaren tegen besluiten die zijn genomen in het kader van het omgevingsrecht zijn ongegrond. Het voeren van pre mediation gesprekken draagt daar mede aan bij.

3.2.1 Wettelijke taak

Een belangrijke taak binnen Vergunningen, Toezicht en Handhaving is ervoor zorgen dat inwoners erop kunnen vertrouwen dat zij op tijd een beslissing krijgen op hun aanvraag. Om deze wettelijke taak zorgvuldig en goed te verrichten gaat de meeste capaciteit naar de vergunningverlening zelf. De overgebleven capaciteit gaat naar procesverbetering voor de vergunningverlening onder de Omgevingswet.

In 2024 verwachten wij minder aanvragen te ontvangen dan in 2023. Wij hebben een redelijk stabiele organisatie die het werk voor de vergunningverlening oppakt. Die stabiliteit wordt mede bereikt door de inhuur van medewerkers op de functies die moeilijk in te vullen zijn met vaste medewerkers.

3.2.2 Omgevingswet

In aanvulling op de ontwikkelingen zoals genoemd in hoofdstuk 1 heeft de Ow (onder andere) tot doel: minder regels, overzichtelijkere regels en procedures, meer ruimte voor initiatieven en meer kwaliteit voor de leefomgeving. Om hieraan te voldoen hebben wij de laatste jaren ingezet om de organisatie klaar te maken richting de "ja, mits-gedachte".

In 2024 adviseren wij integraal. De organisatie werkt op dit moment met een intake tafel en een omgevingstafel. Bij de intake tafel beoordeelt een klein team medewerkers voor het eerst of het initiatief wenselijk is. Aan de omgevingstafel zitten alle van belang zijnde beleidsmedewerkers. Door gezamenlijk te kijken naar het initiatief wordt direct duidelijk wat de haalbaarheid is. Samen kijken we dan naar een gedragen oplossing. Door deze manier van werken sluiten wij aan de doelstelling van de Ow om meer ruimte voor initiatieven en meer kwaliteit voor de leefomgeving te bieden.

3.2.3 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Met de ingang van de Wkb op 1 januari 2024, passen we onze werkwijze voor toezicht aan. Wij verwachten dat 70% - 80% van de huidige aanvragen straks meldingsplichtig zijn. Deze aanvragen zijn gevolgsklasse 0 en I en worden onder de Wkb meldingsplichtig waardoor het toetsende en toezichthoudende deel overgaat naar private partijen. Wat dit precies inhoudt voor het werk zullen we monitoren en meenemen in de evaluaties en jaarverslag.

HOOFDSTUK 4 WAT GAAN WE DOEN - TOEZICHT EN HANDHAVING

4.1. Doelstellingen Toezicht & Handhaving

- Voorkomen van (het indienen van een verzoek om) handhaving door 'vooronderzoek' en een oplossingsgerichte aanpak door gerichte inzet van met name de Buitengewoon Opsporingsambtenaren (verder BOA) en buurtbemiddeling.
- 80% van de legalisatieonderzoeken bij handhavingsverzoeken binnen 6 weken behandelen om te bereiken dat binnen 8 weken een beslissing op het verzoek genomen kan worden behoudens prioriteitstelling op basis van het beleid.
- Bij legalisatieverzoeken brengt de verzoeker zo mogelijk zelf ook de eventuele belangen van burens/omwonenden/buurt in beeld en vindt tijdens de behandeling van het verzoek op grond daarvan een (belangen)afweging plaats.
- Bijdragen aan de leefomgevingskwaliteit van de kernen in samenwerking met bewoners en andere betrokkenen. Door kerngericht toezicht kunnen toezichthouders door hun aanwezigheid in en betrokkenheid bij kernen signalen van overlast direct opvangen en meldingen voorkomen. Zij zijn ogen en oren in onze dorpen. Uitgangspunt hierbij zijn betrokkenheid en de eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners.

- Gebiedsgericht toezicht wordt zo mogelijk ook kerngericht uitgevoerd.
- Integraal en signaaltoezicht. Door effectief toezicht geen overbodige toezichtsmomenten bij inwoners/bedrijven (toezichtsdruk) en de samenwerking met handhavingpartners daartoe continueren, zo mogelijk uitbreiden en waar nodig verbeteren.
- Handhaven op basis van risico en naleeftekort. Doel- en effectgericht handhaven. Handhaving is geen doel op zich.
- Rechtsgelijkheid waarborgen. Zonder handhaving hebben overtreders een oneigenlijk voordeel ten opzicht van degenen die zich wel aan de regels houden. Slecht gedrag niet belonen, goed gedrag wordt wel beloond.
- De geloofwaardigheid van de wet- en regelgeving in stand houden en versterken.
- Programmatisch werken in transparante processen met meetbare doelen, monitoring, evaluatie en bijsturing om ook op langere termijn over een adequate U&H strategie te beschikken.
- Duidelijke afspraken voor de samenwerking tussen betrokken disciplines.
- Toezicht: 80% van de overlastmeldingen in de openbare ruimte worden binnen 6 weken afgehandeld.

4.2. Toezicht op slopen

Het integraal Toezicht Protocol beschrijft, naast het toezicht op de realisatie- en gebruiksfase, ook het toezicht op de sloopfase. Wijdmeren heeft zich ook bij deze methode aangesloten.

In de prioriteitenmatrix van de U&H strategie is uitsluitend onderscheid gemaakt in sloopactiviteiten waar asbest vrij komt en sloopactiviteiten zonder asbestverwijdering. Toezicht op asbestslopen wordt vanaf medio 2024 uitgevoerd de Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek (OFGV).

4.2 Toezicht op wijzigen monumenten

Het is verboden zonder omgevingsvergunning een activiteit uit te voeren waarbij een aangewezen monument wordt gesloopt, verstoort, verplaatst of in enig opzicht gewijzigd. Onder wijzigen worden ook herstel en restauratie begrepen.

Het vergunningsgerichte toezicht op de handhavingstaak “wijzigen monument” heeft overeenkomst de U&H strategie een gemiddelde prioriteit. Het illegaal wijzigen van een monument heeft een hoge prioriteit.

In hoofdstuk 18 van de Ow zijn de taken te vinden van het bevoegd gezag bij de handhaving van onder meer de regels wat betreft monumenten.

Het gaat hier onder andere om:

- het afwijken van de omgevingsvergunning(en) voor omgevingsplanactiviteiten van monumenten;
- het bouwen (of slopen) in strijd met de regels van dergelijke activiteiten in wet- en regelgeving en/of omgevingsplan (ook vergunningvrije bouwwerken moeten voldoen aan de regels in het Bbl);
- het wijzigen van de gebruiksfunctie van het monument zonder dat daarvoor de eventueel benodigde omgevingsvergunning is verkregen of wanneer het gebruik in strijd is met die vergunning;
- het niet of onvoldoende verrichten van onderhoud aan het monument;
- het handelen in strijd met een eventuele subsidiebeschikking.

Gewoon onderhoud is ook bij een rijksmonument vergunningvrij, maar dat houdt wel in dat de regels van artikel 13.11 Bal in acht genomen moeten worden en ‘detaillering, profilering, vormgeving, materiaalsoort en kleur niet worden gewijzigd’. Zou de handhaving wat betreft de bouwactiviteit leiden tot vergunningplichtige wijzigingen van het rijksmonument, dan is afstemming met de RCE hierover noodzakelijk.

Voor de bouwactiviteit geldt dit zolang deze gebonden is aan een vergunningplicht. Wanneer de Wkb in de toekomst ook van toepassing wordt verklaard voor monumenten, is het aan de kwaliteitsborger om al dan niet een verklaring af te geven bij gereedmelding dat is voldaan aan de regels in het Bbl. Als deze verklaring niet of ten onrechte wordt afgegeven, dan is dat een handavingsgrond. Dat handhaving bij bouwwerken onder kwaliteitsborging andere vragen met zich meebrengt dan wanneer de gemeente zelf toetsing en toezicht uitvoert, mag duidelijk zijn.

4.3 Toezicht Alcoholwet

In de Alcoholwet is opgenomen dat het toezicht op de naleving van de wet een taak is van het college. Met de problematiek van jongeren onder de 18 jaar die in de Gooi en Vechtstreek veel alcohol gebruiken en de incidenten in het uitgaansleven die vaak het gevolg zijn van overmatig alcoholgebruik is het wenselijk om te blijven zorgen dat op verantwoorde wijze alcohol wordt verstrekt door ondernemers en paracommerciële (sportkantines e.d.). Een effectief alcoholbeleid kent drie pijlers, te weten voorlichting (en bewustwording), regelgeving en handhaving. Om dit te realiseren heeft de gemeente in de

afgelopen periode actief en programmatisch toezicht gehouden bij horecabedrijven, supermarkten, slijterijen en niet-commerciële instelling (verenigingen) op de regels van de Alcoholwet, de verordening en de Algemene Plaatselijke verordening. Daarbij wordt veelvuldig gebruik gemaakt van testkopers. Toezicht op én handhaving van de Alcoholwet is gebaseerd op naleefgedrag en het risicoprofiel en bestaat uit verschillende onderdelen: toezicht, handhaven, voorlichting en monitoren. Het regionaal preventie- en handavingsplan is het handvat voor de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek. Het toezicht op naleving van het PHP en het stimuleren van de daarin genoemde maatregelen is in handen van de Gemeentelijke gezondheidsdienst samen met alle deelnemende gemeenten. Het toezicht op naleving van voorschriften uit de Alcoholwet wordt gezamenlijk uitgevoerd vanuit de dienstverlenende en uitvoerende gemeente Hilversum.

4.4 Toezicht Permanente bewoning van recreatiewoningen

Permanente bewoning van recreatiewoningen gaat in tegen het ruimtelijk beleid van het rijk, de provincie en de gemeente. Daarnaast gaat permanente bewoning in tegen het woningbouwbeleid van de gemeente: het tast de woningmarkt aan. Ook vanuit recreatief oogpunt is permanente bewoning ongewenst. In Wijdmeren is de ruimte voor recreëren beperkt, zodat met de hiervoor beschikbare ruimte zuinig moet worden omgegaan. Permanente bewoning betekent extra vermindering van de schaarse ruimte voor recreatie en is daarom vanuit het gemeentelijke beleid onwenselijk. Daarbij komt dat permanente bewoners en recreanten verschillende leefpatronen hebben en een recreatiewoning anders gebruiken.

4.5 Ondermijning

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is al lang geen exclusieve taak van de politie en het Openbaar Ministerie. Elke ketenpartner zoals gemeenten, Openbaar Ministerie en politie kan een bijdrage leveren aan de aanpak. De gemeente verleent vergunningen en verstrekt subsidies aan burgers en bedrijven. De praktijk heeft uitgewezen dat deze vergunningen of subsidies soms worden misbruikt voor het ontplooiën van criminele activiteiten, of om uit criminele activiteiten verkregen voordelen te benutten. De Wet BIBOB gaf de gemeente al jaren een instrument in handen om zich tegen bovengenoemd risico te beschermen. In het lokale ondermijningsoverleg waarbij medewerkers van openbare orde en veiligheid, de BOA's en de politie deelnemen wordt relevante casuïstiek besproken en acties voorbereid. Het bestuurlijk Interventie team dat vanaf 1 juni 2022 zijn intrede heeft gedaan en projectmatig wordt aangestuurd vanuit de politie maar mede het initiatief is van alle gemeenten in de Gooi en vechtstreek, voert maandelijks aan de hand van de resultaten uit het lokale ondermijningsoverleg integrale acties uit.

4.6 Thematisch toezicht

Hieronder is per thema beschreven op welke wijze het toezicht plaatsvindt en hoeveel uren dit kost. De uitvoering van het toezicht (en de handhaving) op de verschillende thema's is vergelijkbaar met projectmatig werken. Het grote verschil met "projecten" is echter dat het toezicht op de hieronder beschreven thema's structureel van aard is. In hoofdstuk 1 is weergegeven hoeveel uren het thematisch toezicht met zich brengt. Hieronder wordt, per activiteit, de uitvoering van het thematisch toezicht beschreven.

4.6.1 Thematische aanpak gebieden

Een aantal gebieden wordt thematisch aangepakt. Deze gebieden hebben bepaalde kenmerken, waardoor zij zich goed lenen voor deze vorm van toezicht.

Thematische aanpak recreatieterreinen, industrieterreinen en agrarische opstallen

In het kader van efficiënte, transparante en daadkrachtige handhaving, vindt het toezicht op de industrieterreinen, recreatieparken en op de agrarische opstallen in Wijdmeren plaats op basis van een thematische/ projectmatige aanpak. Hierbij wordt integraal toezicht gehouden op de aspecten bouw, milieu, APV en brandveiligheid en op de parken tevens op inschrijvingen in de Basisregistratie Personen en gebruik in afwijking van de bestemming. Samen met de OFGV wordt afgestemd welke bij hun bekende agrarisch opstallen nog rechtmatig op bedrijfsmatige wijze worden gebruikt. In het driemaandelijks overleg met de accountmanager vindt hoierover afstemming plaats. Signalen uit het lokaal ondermijningsoverleg worden hierin meegenomen. Jaarlijks wordt tenminste één industrieterrein bezocht tijdens de handavingsestafette en wordt een integrale controle uitgevoerd op een recreatiepark.

Toezicht kan plaatsvinden op zowel alle handhavingstaken als specifiek op één of enkele handhavingstaken. De controles vinden zonder communicatie vooraf plaats. Eerst wordt tijdens de controle uitgelegd wat de problemen zijn, waarom dit ongewenst is en hoe de gemeente dit integraal en zonder teveel toezichtlast gaat aanpakken. Voorafgaand aan een thematische controle wordt er een plan van aanpak en draaiboek gemaakt. Hierbij worden alle, voor die controle relevante, disciplines betrokken. Na afloop van de controle wordt de doelgroep geïnformeerd over de resultaten. Door deze werkwijze is niet het sanctioneren, maar het verbeteren van het naleefgedrag leidend. De thematische controles op industrieterreinen en de recreatieterreinen alsmede die van de ondermijningsaspecten van het gebruik van de agrarische opstallen staan los van het objectgerichte toezicht op inrichtingsgebonden milieueisen.

4.7 Veiligheid bestaande bouw zoals woon-zorgcomplexen

Er vindt actief toezicht plaats op bestaande bouwwerken met een verhoogd risico. Het betreffen bestaan de bouwwerken met een hoog risico op het gebied van constructieve- en brandveiligheid. Onder 'Veiligheid bestaande bouw' vallen categorieën als winkel-woonhuis combinaties, vervuilde/vervallen woningen, branddoorslag/-overslag bij platte daken, rookgasafvoeren, RVS-risico's in overdekte zwembaden en brandveiligheid (voormalige) woon- zorgcomplexen. Inspectiesignalen van de landelijke 'Inspectie Leefomgeving en Transport' krijgen eveneens een plek onder het thema 'Veiligheid bestaande bouw'.

Gezien de diversiteit van de bouwwerken, vereist elke categorie zijn eigen aanpak. Uitgangspunt is telkens dat het handhaven op zichzelf geen doel is, maar een middel om de constructieve- en brandveiligheid van de bestaande bouwwerken in Wijdmeren te waarborgen of te versterken. De private kwaliteitsborger zal hier vanaf 1 januari 2024 een belangrijke taak in vervullen.

4.8 De handhavingsestafette

Jaarlijks neemt Wijdmeren deel aan de handhavingsestafette. Gedurende een aantal dagdelen wordt samen met handhavingspartners een integrale controle uitgevoerd.

4.9 Vaartoezicht in de zomerperiode

In 2018 wordt aangevangen met de samenwerking op het gebied van toezicht op het water. Samen met politie, Natuurmonumenten, recreatie Midden Nederland en Waternet wordt in de periode april tot en met september samengewerkt om de recreatie op het water veilig en voor iedereen mogelijk te maken en excessen te voorkomen. Bundeling van bevoegdheden van alle disciplines leidt tot adequate toepassing van integraal toezicht.

De zomerperiode blijkt telkens óp het water voor heel veel recreanten en jeugdigen aanleiding juist het water op te zoeken en daar letterlijk en figuurlijk 'de vrijheid te vieren'. In het nieuwe centrum van Loosdrecht is daarvoor een haven een favoriete opstapplaats. De jeugd doet daarvoor eerste 'boodschappen' bij de plaatselijke supermarkt. Aanvullend daarop is in de afgelopen twee jaar gedurende de zomermaanden rondom de Porseleinhaven en omgeving in Loosdrecht een alcoholverbod ingesteld.

HOOFDSTUK 5. AFSTEMMING OVERIGE PARTNERS EN SAMENWERKING

Het VTH-beleid en het uitvoeringsprogramma wordt gedeeld met de meest betrokken partners in de regiogemeenten en gepubliceerd op grond van de Wet open overheid. Het VTH-beleid en uitvoeringsprogramma worden verzonden naar het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Holland.

Het VTH-beleid en het uitvoeringsprogramma worden afgestemd met de OFGV tijdens het periodieke overleg met de accounthouder.

5.1 Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV)

Wijdmeren heeft de gemeentelijke taken op het gebied van milieu gemandateerd aan de OFGV. De samenwerkingsafspraken tussen de OFGV en de gemeente hebben wij vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst en een werkprogramma. De OFGV stelt jaarlijks een jaarverslag en uitvoeringsprogramma op voor de milieutaken. In de organisatie is een aantal medewerkers betrokken om de verbinding tussen de OFGV en de gemeente te waarborgen. Die versnippering wordt in de loop van 2024 gecentreerd in een beleidsfunctie.

5.2 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN)

ODNHN adviseert over ontheffingen in het kader van de Natuur-activiteiten en houdt in Wijdmeren toezicht in het kader van de Wet natuurbescherming en het Natura 2000-gebied de Oostelijke vechtplassen.

5.3 Brandweer Gooi en Vechtstreek

De Brandweer Gooi en Vechtstreek valt onder de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek en werkt in Midden Nederland samen met de Veiligheidsregio Flevoland. De Veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de coördinatie bij brand, een ongeluk of een ramp binnen de regio. Wijdmeren maakt gebruik van de Brandweer Gooi en Vechtstreek voor advisering over omgevingsvergunningaanvragen en aanvragen voor evenementen. Ook voert de Brandweer Gooi en Vechtstreek diverse controles uit in het kader van toezicht op de brandveiligheid zoals bijvoorbeeld op scholen en kinderdagverblijven. Verder controleren zij de mutaties van omgevingsvergunningen en nieuwe vergunningen en meldingen.

Daarnaast reageren zij op signalen over brand(on)veiligheid. Periodiek vindt afstemming plaats tussen de brandweer en de gemeente.

5.4 GGD Gooi en Vechtstreek

Op grond van de Wet kinderopvang is het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk voor de naleving van de kwaliteit van de kinderopvang binnen onze gemeente. De GGD houdt toezicht op de Wet kinderopvang voor Wijdmeren. De eventuele bestuursrechtelijke handhaving bij overtredingen van de Wet kinderopvang is een taak die belegd is bij VTH. De regionale contacten met de GGD zijn belegd bij team Beleid van het Sociaal Domein.

5.5 De GAD Gooi en Vechtstreek

De Grondstoffen- en Afvalstoffendienst (GAD) is de uitvoeringsorganisatie voor het inzamelen van huishoudelijk afval voor de gemeenten binnen de regio. Daarnaast ondersteunt de GAD om de regio zo circulair mogelijk te laten worden. Samen halen we eruit wat erin zit. De Boa's van team VTH en V van Wijdmeren hebben regelmatig contact met toezichthouders van de GAD over (overlast)meldingen ten gevolge van (de inzameling van huishoudelijk) afval.

5.6 Politie en Openbaar Ministerie

De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente Heemskerk. De uitvoering vindt plaats door de politie onder de verantwoordelijkheid van de korpschef van politie van de veiligheidsregio. Over taken in het kader van de openbare orde en veiligheid en handhaving van de openbare ruimte die in het 'Integraal Veiligheids- en Handhavingsplan 2021-2024' staan vindt afstemming plaats. Bijvoorbeeld in de lokale driehoek (burgemeester, teamchef van politie en adviseur openbare orde en veiligheid) en op ambtelijk niveau voor evenementen in het publiek domein. Deze overleggen vinden periodiek plaats.

5.7 Welstands- en erfgoedcommissie

MOOI Noord-Holland organiseert en faciliteert vragen met betrekking tot de voorgelegde zaken voor de gemeentelijke adviescommissie voor omgevingskwaliteit. Zij geven advies over het aanzien van bouwwerken en de visuele beleving van de omgeving. Het monumentenadvies is gericht op de gevolgen voor de monumentale waarde van ingrepen aan, op of bij monumenten.

5.8 Rijksdienst cultureel erfgoed (Rce)

Indien en voor zover er bij de Rijksmonumenten in Wijdmeren sprake is van de impact van een initiatief adviseert Rce over het behoud van het cultureel erfgoed. Ook adviseert de Rce bij voorliggende overtredingen en handavingsprocedures.

5.9 Provincie Noord-Holland

Wij betrekken de Provincie Noord-Holland bij ruimtelijke afwegingen die vallen onder de meervoudige activiteiten met verschillende bevoegd gezagen. Ook is de provincie betrokken bij de handhavingsestafette en bij de periodieke overleggen met de Boa's Domein 2, het zogenaamde groencafé Gooi en Vechtstreek.

5.10 Het Bestuurlijk Interventieteam

Sinds 2022 bundelen alle Gooise gemeenten hun krachten in een gezamenlijk Bestuurlijk Interventieteam (BIT), waarmee zij hun slagkracht en expertise vergroten in de strijd tegen ondermijnende activiteiten. Op deze manier werken zij gezamenlijk aan het verder verbeteren van de veiligheid in de regio. Medewerkers van team VTH leveren daar een bijdrage aan.

HOOFDSTUK 6 UITVOERINGSORGANISATIE

Op grond van artikel 13.9 van het Omgevingsbesluit moet de gemeente Wijdmeren zijn uitvoeringsorganisatie zo inrichten dat het aan bepaalde eisen voldoet. Kort gezegd komt dit neer op het regelen van een scheiding van functies, roulering, piketregeling en een beschrijving van werkprocessen. In dit hoofdstuk worden deze zaken kort besproken.

6.1 Scheiding functies

In Wijdmeren is een functionele scheiding tussen vergunningverlening, handhaving (toezicht) en juridische ondersteuning. Dit betekent dat een vergunningverlener niet zijn eigen vergunning controleert. Er zijn afzonderlijke functiebeschrijvingen en aanstellingen voor vergunningverleners, handhavers (toezichthouders en BOA's) en juridisch medewerkers.

6.2 Roulatiesysteem

Overeenkomstig het Omgevingsbesluit werkt Wijdemeren met een transparant roulatiesysteem. Concreet gaat het om roulatie van het toezicht op die zaken waar de toezichthouder en/of een BOA een (te) vaste handhavingsrelatie kan krijgen met een overtreder. Het gaat hierbij om grote, complexe of "dubieuze" objecten/overtreders waarbij het gevaar bestaat dat er een (te) vaste handhavingsrelatie kan ontstaan. Bij rouleren moet met name gedacht worden aan het wisselen van geografische gebieden.

- 1) Door het roulatiesysteem wordt voorkomen dat de onafhankelijkheid, integriteit en geloofwaardigheid van de toezichthouders in het geding komt.
- 2) Een roulatiesysteem bij andere niet nader gedefinieerde redenen zoals een te grote bekendheid in de omgeving of een zwakke handhavingspositie in gecompliceerde handhavingszaken.
- 3) Eens per vier jaar wordt het "de wijk" van een toezichthouder en/of de BOA gewisseld met die van een andere toezichthouder/BOA. De toezichthouder krijgt dan de verantwoordelijkheid over een andere wijk waar hij toezicht op de uitvoering van de ruimtelijke regelgeving en de BOA houdt toezicht in een andere omgeving in het kader van de openbare ruimte.

6.3 Piketregelingen

Volgens artikel 7.4 lid 1 sub d van het Bor moet de gemeentelijke organisatie ook buiten de gebruikelijke kantooruren bereikbaar en beschikbaar zijn voor toezicht en handhaving. Bereikbaar voor het melden van acute klachten en beschikbaar voor het behandelen van incidenten. Om dit te waarborgen heeft Wijdemeren verschillende piketregelingen.

6.3.1 Milieu en bedrijven

Alle taken op het gebied van het toezicht op milieu als ook alle spoedeisende milieuklachten over bedrijven zijn overgedragen aan de OFGV. De OFGV heeft een piketregeling bij vragen en/of meldingen tijdens en na werktijden.

6.3.2 Bouwen

Er is tijdens calamiteiten op het gebied van bouwveiligheid/brandveiligheid of andere calamiteiten via de piketambtenaar acute bevolkingszorg 24 uur per dag een medewerker beschikbaar die eventueel een toezichthouder bouwen kan benaderen. Dit is met name het geval buiten kantooruren als sprake is van brand in verband met eventueel instortingsgevaar. De brandweer heeft dan bouwkundig advies nodig.

6.3.3 Klachten en meldingen openbare ruimte

Klachten over onveilige of kapotte zaken in de openbare ruimte (Hierbij kan gedacht worden aan gaten in de weg, omgewaaide bomen, kapotte lantaarnpalen, kapotte speeltoestellen, etc.) kunnen 24 uur per dag telefonisch en via de gemeentelijke website, de zogenoemde Fiximeldingen, gemeld worden aan het Meldpunt openbare ruimte. Bellen kan ook via nummer: 14 035 of via 06 12 79 45 41. Op WhatsApp berichten reageren wij de eerstvolgende werkdag. Medewerkers van de afdeling Beheer Openbare Ruimte bekijken vervolgens de situatie. Zaken die gevaar opleveren, worden direct verholpen. Andere zaken worden ingepland en deels in behandeling genomen door de BOA's.

6.3.4 Grote incidenten en rampen

Voor rampen, crises en grote incidenten heeft de gemeente Wijdemeren een crisisplan (regionaal crisisplan vanuit de Veiligheidsregio). Vanuit de meldkamer wordt bij calamiteiten opgeschaald, waarbij er samen met andere gemeenten "harde" 24-uurs piketregeling zijn getroffen. Vanuit de gemeentelijke 'Bevolkingszorg' worden dan op alle niveaus en in alle multidisciplinaire teams medewerkers afgevaardigd. Binnen de gemeente Wijdemeren zijn daartoe aangewezen ambtenaren bij toerbeurt bereikbaar als piketambtenaar.

HOOFDSTUK 7. PLANNING & CONTROL IN DE UITVOERING

In de programmabegroting staan de kosten van de VTH-taken en de daarvoor beschikbare financiële middelen. Hier ligt een directe relatie met het uitvoeringsprogramma. In de programmabegroting worden de beleidsdoelen voor de VTH-taken vertaald naar prestaties. Daarmee wordt voldaan aan de borging van middelen zoals beschreven in artikel 13.10 van het Omgevingsbesluit.

BIJLAGE 2. UITVOERINGSPROGRAMMA OFGV 2024 GEMEENTE WIJDEMEREN

Zie de bijlage.